

Workshop om barnkonventionen

Barnkonventionen
på bibliotek

Pia Borrman

Workshop om barnkonventionen

Nedan följer utvalda artiklar som är särskilt intressanta för folkbibliotek. Till dem finns frågor, och ni kanske kommer på fler. Läs gärna skriften *Barnkonventionen på bibliotek* av Pia Borrman innan workshoppen, men det är inte nödvändigt.

Dela in er i grupper om 2–4 personer. Samtala utifrån frågorna, och försök att hinna med åtminstone en av frågorna om varje artikel.

Utse någon som ska anteckna det ni har pratat om, så att ni kan ta med det till samtal i storgrupp. Varje grupp kan ta upp sådant de tyckt varit särskilt intressant, där de inte varit eniga, samt sådant som de tycker ska införas/tas bort på ert bibliotek. Avsluta med att skriva en lista på saker ni vill ändra på, införa eller sluta med i ert bibliotek. Förslagsvis kan en grupp få ansvar för att göra en handlingsplan och ett måldokument. Tänk på att hela personalen ska vara involverade genom hela processen.

Artikel 1

Ett barn är varje människa under 18 år.

1. Vilka åldersgränser finns på vårt bibliotek?
2. Vid vilken ålder får barn eget bibliotekskort på vårt bibliotek?
3. Vilka i personalen möter barn?

Artikel 3

Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

1. Hur och när pratar vi om barns bästa?
2. Hur kommer vi fram till vad som är barns bästa?
3. Hur diskuterar vi om barns bästa vid ekonomiska prioriteringar?
4. Hur diskuterar vi om barns bästa vid verksamhetsplanering?
5. Hur diskuterar vi om barns bästa vid större förändringar, såsom ombyggnad?
6. Hur tungt får barns bästa väga?

Artikel 12

Alla barn har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

1. Vilken möjlighet har barn att fritt uttrycka sina åsikter i vår verksamhet?
2. Vilka metoder för barns delaktighet använder vi i vår verksamhet?
3. Vilken betydelse tillmäter vi barns åsikter?
4. Hur återkopplar vi till barnen när de varit delaktiga?
5. Vad står om barns inflytande i våra styrdokument?

Artikel 13

Alla barn har rätt till yttrandefrihet och att oberoende av territoriella gränser söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer.

1. Hur respekterar vi barns yttrandefrihet i vår verksamhet?
2. Hur kan vi stödja barn i att uttrycka sig själva i vår verksamhet?
3. Hur kan vi stödja barn att utnyttja sin rätt till att uttrycka sig i samhället?

Artikel 16

Alla barns rätt till privatliv ska respekteras.

1. Vad kan denna artikel innebära i vår verksamhet?
2. Finns gränser för barns privatliv i vår verksamhet?
3. Väger barns rätt till privatliv lika tungt som vuxnas?
4. Var går gränsen för när vi berättar för vårdnadshavare om barnets lån?

Artikel 17

Alla barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Konventionsstaterna ska [...] uppmuntra produktion och spridning av barnböcker.

1. Finns information om biblioteket och dess regler skrivna för barn?
2. Hur tillgodoser vi barns rätt till information i vår verksamhet?
3. Hur tillgodoser vi denna rätt för de barn som har ett annat modersmål än svenska eller tillhör en nationell minoritet?
4. Kan barn behöva skyddas mot någon information eller annat innehåll?
5. Hur skyddar vi i så fall barn utan att kränka deras rätt till information?

Artikel 23

Alla barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv som gör det möjligt för dem att delta aktivt i samhället.

1. Hur resonerar vi om inkludering och exkludering av barn med funktionsnedsättning?
2. Hur resonerar vi om prioriteringar när det gäller dessa barn?
3. Hur kan vi göra bibliotekets lokaler, innehåll och verksamhet tillgängliga för dessa barn?
4. Har vi tillräcklig kunskap om olika funktionsnedsättningar, och hur vi behöver anpassa verksamheten så att den passar alla barn?

Artikel 30

Alla barn som tillhör en minoritet eller ursprungsbe-folkning har rätt till sitt språk, sin kultur och religion.

1. Vilka nationella minoriteter finns i Sverige?
2. Tillgodoser vi dessa barn och barn med svenska som andraspråk med medier på deras språk?
3. Hur synliggör vi de nationella minoriteterna och deras språk i biblioteket?
4. Hur når vi ut med information om bibliotekets medier och verksamhet på de nationella minoritetsspråken till grupperna själva?

Artikel 31

Alla barn har rätt till lek, vila och fritid, samt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

1. Hur resonerar vi om barns rätt till kultur, både som åhörare och utövare?
2. Hur tillvaratar vi barns egen kultur på biblioteket?
3. På vilket sätt tillgodoser vi denna rätt?
4. Vilka miljöer stödjer barns rätt till lek? Hur ser det ut på vårt bibliotek?
5. Vilka miljöer stödjer barns rätt till vila? Hur ser det ut på vårt bibliotek?

Artikel 42

Alla barn och vuxna har rätt att få reda på vad som står i barnkonventionen.

1. Är barnkonventionen känd hos alla i personalen?
2. Hur kan vi i vår verksamhet sprida information om barns rättigheter till barn?
3. Hur kan vi i vår verksamhet sprida information om barns rättigheter till vuxna?